

МОСКВАГАЙ КИНО ХАРАЛГАНУУД ДЭЭРЭ ДАХИН УУЛЗАТАРАА!

БУРЯАД ҮНЭН

СССР-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Сөвөдэй, Министруудэй Сөвөдэй орган

№ 183 (13499) 1971 оной августын 5, четверг Сэн 2 мүнгэн

ШЭНЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ДОРЮУН ДАХАМ

УЛААН ТУГТА КОЛЛЕКТИВУУД

Модо бэлдэхэй пунктунд, мастерка участогуудай хоорондо... дүүргэхэ мурсыөөндэ оролсон тус коллектив шонь нарын даабарише 124 процент дүүргэһэн байна.

ИЛАЖА ГАРАА

Эрхирэгэй совхозой мин. партком болон рабочи түрэндэ һу тшаалгаар жэлэй түсэбэй дүүргэл-дүүргүдые гаргажа, ажалан хаалишад болон мал ажаалтадай урда тодорхой логонуудые табилан байна.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Удын Лениней орденто локомотив-вагон заһабарилган заводой локомотив хабсаралган цехэй электромонтажник Юрий Николаевич Бажев. Энэ нүхэр байгша оной түсэбье болзоһоон урид дүүргэхын түлөө мурсысэжэ, үдэр бүрингөө даабарише 120 процент дүүргэнэ.

УРУУШЫН ТАБА МЯНГАН ЦЕНТНЕР

Урда Шанаа гэжэ газарта мүнөө үедэ үбнө хурьяжа байһайх. Сомоонуудаа шарт дээрэ һурдлгд, намартаа мал шалан таргалуулгын гүүртэдэ асардаг ёһо гуримтай юм.

жоруулагдамал бригада хүдэлдэг. Мүнөө дээрэ тэдэ бригадын үбнөшад хүсэндөө орожо адалдаһаар. Бороо хура нилээдгүй тэдөһөнөө наатуулаа.

АРГА БОЛОМЖОЁО ХЭРЭГЛЭН

Тнин совхоз соо оньһожоруулагданан гурбан отряд, үбнө хурялтын 15 звено би болгодог ёһон. Совхозой 3-даху отделеңидэ (эрхилэгшын В. О. Проничев) тэжээл бэлдэхэдгэ 72 хүн, тракторна ба мурин 14 косилка, тракторай 7 тармуур хүдэлнэ.

ТҮЛЭГ ДУНДАА

Оноо Будаган совхоз аймаг соогоо эгзэл томо гэжэ тоологдог. Эндөхид мүнөө жэлдэ гектар сабиалангай ба бүрнөө 12 центнер үбнө тархаж гэжэ, али нитингээ һүрэг малда 40 центнер бүдүүн тэжээл бэлдэхэе абахаар хандана.

Москвада үнэргэгдөһөн уласхоорондын VII кинофестиваль түрүү үзэл бодол баримтадаг киноустуевын, экран мастернуудай зохон байгуулхы хани барисаанай туйлтануудай эли тодо харалга болоһон байна.

МОСКВАГАЙ КИНОФЕСТИВАЛИН ШАГНАЛНУУД

Москвада болоһон уласхоорондын VII кинофестивалин дүгүүд августын 3-да сонохгодог. Хүсэд метражна уран хайханай фильмүүдэй конкурсоор «Республикын прокурор полицин комиссарай мээрлэг» (Итали, режиссер Д. Дамини), «Мүнөө ажаидаран һуухабди, хожомны хоорон үхэхөүди» (Япон, режиссер К. Синдо), «Хара тэмдэгтэй сагаан шубуун» (СССР, режиссер Ю. Ильенко) гэжэ картинануудаа, төрөһөлн Польшын режиссер А. Вайде гэгшэдэ режиссерий шадабарин түлөө алтан шагналнууд олгодог.

МУРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАДТА УЛААН ТУГУУД БАРЮУЛАГДАБА

Хөблөлэй газарнуудай, полиграфическа промышленностин предприятинуудай, номой худалдаа наймаанай организацинуудай, материално-техническа хангалтын ба худалдалгын конторонуудай хоорондо 1971 оной хоёрдохи кварталда дэлгэрһөн бүхөөсооноа социалист мурсысөөнэй дүнгүүд СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй дэргэдэх хөблөлэй талаар комитет, Культурын хүдэлмэрилгэгшэ профсоюзай ЦК-гай Президиум гаргалган байна.

ЭРИД ШАНГА БУРУУШААЛГАНУУД

Суданда коммунизмда харша ябуулануудые, шуһата алагла, худалтануудые болуулаха, политическэ хэрэгээр хаагданан бүхы хунуудые сүүлөөхэ эрилтнүүд бүхы совет орон дотор боложо байһан митингнүүд дээрэ хэдэнэ.

«Агитаци хэхэ дүрбэн жэшээ» (ФРГ), «Манай ерэзүүд» (Япон), «Интернационал» (СССР) гэжэ фильмүүдтэ гурбан тусхай шаза үгэхэ гэжэ жюри шийдэ.

МОСКВАГАЙ КИНОФЕСТИВАЛИН ШАГНАЛНУУД

«Агитаци хэхэ дүрбэн жэшээ» (ФРГ), «Манай ерэзүүд» (Япон), «Интернационал» (СССР) гэжэ фильмүүдтэ гурбан тусхай шаза үгэхэ гэжэ жюри шийдэ. Хүтгэдэ зөрюулагданан фильмүүдэй конкурсоор «Фаргилгаты, мэлхэ йн үдл» (СССР), гэжэ фильмдэ алтан шаан олгодог.

САГАА ГЭЭНГҮЙ ХҮДЭЛНЭ

Эртэ үлгөөгүй колхозой конторо соо хүдлөөтэй байба. Түрүүлгшэ Цырен-Дондог Семенович илангаһа наһата болоһой. Шанаа даа һаа, пешэн дээрээш үбнөө хатажа абахаар боложо байна гэжэ тэрэ нэгэ һамбаандаа дуугараад абаба.

АМЖАЛТЫН ЭШЭ ҮНДЭН

Совет орон доторнай

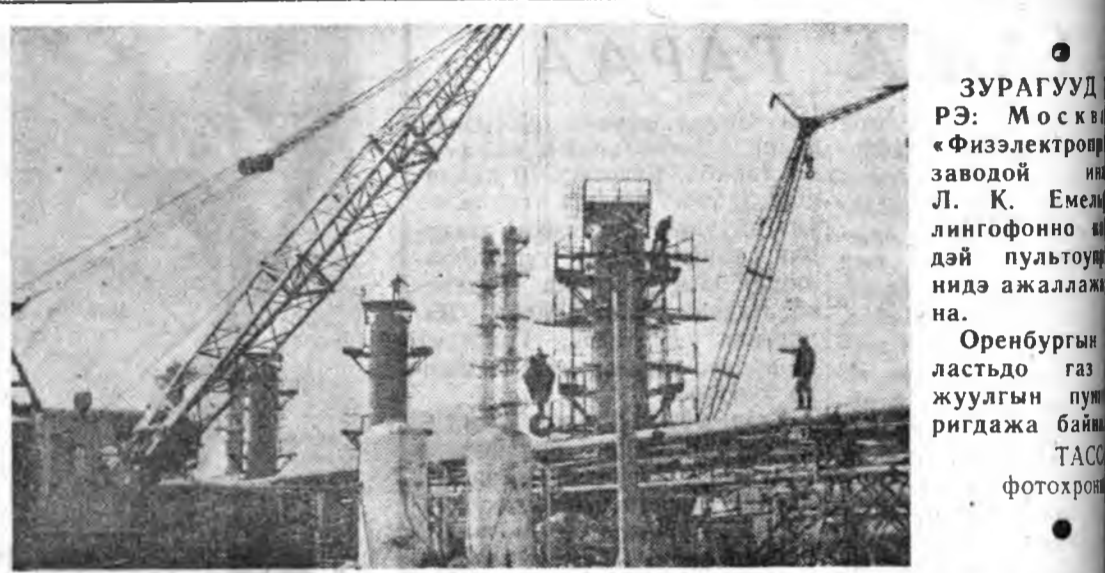
ГРИГОРВТОНО АМЖАЛТА

БЕЛГОРОД. Белгородско районной мяе колхозной түб хондо 3 эрхин комбайн Григоровтоной (Михаил Васильевич, тэрэнэй Анатолий, Николай) ажалта туйлаха байр ажалта габыагай туг хиндхүүлэгдэбэ. Эрдэр бүхэн тус тусна — 600 центнер орооно хуряжа абана. Энэнь хы соогоо эгээл эрхэ жала дээрэ сэнгэдэг. Михаил Васильевич горвото ажалай мастэрэн нэрэ зэргэ олгоб. Тэрэ олон жэлдэ ажал оорынгөө дүй дүршлэ бүүдтэ зааж үгэлэ бурдэйнгээ хургуула даба байхада таанрабыл жолоодоожуу байна. Эгээл эхэ Хүн Анатолийн «Сельхозка» нэгдэлэй Калужин дөлендэй хүдэлжэ Тэрэ нотагтаа амаран эрээд, комбайнга абана эсбэйндэ шугарга ажаллан шугарга ажаллан шугарга

ХҮДӨӨГЭИ БАРИЛГАШАДА

ПЕРМЬ. Эндэх туршал- пермско-механическа завод Воронежско областин кооператорнуудта автовагонууды эльгэбэ. Тэдэн хүдөө тосхонууднаа холо ажалла- даг барилгашада хэрэ- гэлгэнэ. Автовагоной досоон уужам, харуулан. Ажал- шадай ажалууда, улаан булан хүдээрхэдшье зон- хид. Ханануудын зузаан, үбэлэй хүйтэндэ дулаан.

ЗУРАГУУД РЭ: Москва «Физэлктрон» заводой Л. К. Емельяновгоноидэй пультоонидэй ажаллаана. Оренбургийн ластыдо газар жуулгын пунктта ригдажа байр гдаа фотохронидэй ажаллаана.

Оронойнай промышленностин түрүү коллективүүд шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэмбэ бол- зорхоон урид дүүргэхэ мурсысо үс- хэбэн байгаа. Москва, Ленинград городуудай хүдэлмэришн ангийн энэ үүсхэл хаа хаангай дэмжэлдэг, олон коллективүүд хэзэ ажлааа то- дорхойло, 1971 оной социалис уялга абата. Тэрэ тоодо нооно сөбөр- лэн угаада манай фабрикин коллек- тив түрүүшүүлэй үүсхэлнэ най- шажа, энэ жэлдэ бээлүүлхэ зорил- гоо тодорхойлон юм.

Манай коллектив үйлдэбин аша- гур дээшлүүлхэ гэгдэн мүнөө үеын эрилтэдэ таарамаар ажал хэ- рэгээ эмхидхэн дүүргэхэ зорилго урдаа абата. Арга боломжөө эл- рүүлэн хэргэлдэ, түхээрлэгэ, машинануудаа ашаг эхэтэйгээр хү- дэлгэнэй ашаар ажалэй бүтээгээ дээшлүүлдэгэ юм. Тингээ нооно сөбөр- лэн угааха байгша оной түсэ- мбэ декабрин 17 болотор дүүргэхэ, даабриана гадуур 600 тонно ноо- но угааха, жэлэй дүүрэгтэ түсөөнө гадуур 2,5 миллион түхэрнэй про- дукци худалдаха уялга абана бай- на.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэ- лдэ хэзэ ажлаа тодорхойлоно кол- лективүүд табан жэлэй түсэмбэ бол- зорхоон урид дүүргэхэ арга болом- жооной элрүүлдэгэ, шэнэ түсэб- юуды абажа эхилэ. Зарим коллекти- вүүд табан жэлэй он бүхэнэй түсэб- тодорхойлго, бүхэ дээрэн 1970— 1975 онуудай даабриана уридшалан дүүргэхэ харалжа байна.

Ивановска, Калининска камвольно- комбинатуудай бүд нөгжшэд түрүү дүй дүршлөө халан абалсажа, та- бан жэлэй даабриана болзорхоон урид дүүргэхэ түсэб-уялга абата. Тэдэнр хоорондо мурсыса социалис договор баталба. Манай коллек- тив Ивановска комбинатай коллек- тивэй жэмжээгээр арга боломжөө то- дорхойлоо, үйлдэбэрэ хүгжөөхэ та- заар урданг харалсана даабри- на тоонууды дахин хаража, сол- солго үзэбэ. Табан жэлэй түсэмбэ бүхэ дээрэн болзорхоон урид дүүр- гэжэ шадаха байгшаа элрүүлжэ, түсэб-уялга нахан абайбэн.

Энэ түсэб-уялга дотороо юу хар- алаа гэжэбиди? Фабрикин коллек- тив нооно сөбөрлэн угааха табан жэлэй түсэмбэ болзорхоон урид, 1975 оной ноябрын нөгж болотор

дүүргэхэ, даабриана гадуур 3670 тонно нооно сөбөрлэн угааха, ажла- лай бүтээсэ 18 процентээр дээш- лүүлжэ уялга абата. Үүсэ шаалаа элрүүлэн ажалланай, хүдэлмэри- шэдэй эдэхи үүсхэл улам дээш- лүүлэнэй ашаар энэ шэнэ түсэб- уялга дүүргэдэгэ юм. Имэс өхэ зорилго урдаа табиха- наа урид продукци үйлдэбэрлэгэ эхэдхэ асар арга боломжын бин байнанин элрүүлдэгэ гэшнэ. Коллективэй урданг туйлахан ам- жалта харалса абата. Нооно сөбөр- лэн угаагшад үнгрэн табан жэлэй түсэмбэ, партин XXIV съездын хүн- дэлдэ абана социалис уялганууда амжалтатайгаар дүүргэбэ. Брига- да, участок, цех бүхэнэй даабриана юм болотор дүүргэжэ шадаха бай- нанин элрүүлдэгдэн байна.

Бүхэ цех, тагагууда коллекти- вүүдэй суглаанууд үсгэргэгдэбэ. Хү- дэлмэришэд өөһөдүнөө наал бодол тухай хөөрөлдө, табан жэлэй түс- эмбэ болзорхоон урид дүүргэхын туха юу хэрдэ, асар хэмжээ гэ- жлүүлхэ таарамайтай байха гэжэ элрүүрлэе. Түсэб-уялга хаража үзэ- хэ тухай комиссинууд цехүүдтэ эмхидхэгдэбэ, цех бүхэнэй арга боло- мжөө тодорхойлоно байна. Хүү- дээрнэ фабрикин комисси хүдэлмэри- шэдэй нанамжа дуралханууды суг- луулан согсолон юм.

Фабрикин цех, тагаг, бригада бү- хэн үйлдэбин даабриана халаан, на- ра бурда үзүүлжэ байха шадал- тай гэгдэн тоболот хөгдэ. Ажалай эмхидхэл найжаруулаха, бин байгаа түхээрлэгэ, машинаа бүтээсэтэйгээр хэрэгсэл шулаха байнанин үшөө дахин элрээ гэшнэ. Үнхөөрөө ажа- лаа зүбөөр эмхидхэбэл, машина, тех- никээс зогсоонгуй хүдэлжэ байбал, эхэ бүтээсэ туйлагдана. Энэниин түрүүшүүлнэй дүй дүршлэнь элрүүлэн харуула.

Анна Васильевна Кудановагай даадг нооно илгашадай бригада шэнэ табан жэлэй даабриана 4 жэл 5 нара соо дүүргэхэ гэжэ харалаба. Бригадын коллектив халаанай дааб- риана ходо 120 процент дүүргэбэ юм. Байгша оной хахад жэлэй түс- эмбэ гадуур 101 тонно нооно ил- гаа. Ранса Манжигонна Ренескаягай хүтэлбэрлэдг нооно угаагшадай бригада табан жэлэй түсэмбэ мун- та 4 жэл 5 нара соо дүүргэхэ уял- гатай. Августа Ивановна Хасанова-

гай бригада байгша оной хахад жэ- лай даабриана 5 нарын туршада дүүргэдэ, 80 тонно нооно түсэмбэ гадуур угаан сөбөрлэе. Үйлдэбин эдэ, мун бусад зарим түрүүшүүл хайшан гэжэ ам- жалта туйлахаб гахадэ, түхээрлэгэ, машинаа найнаар хэрэгсэлэ. Жи- шээлхэдэ, хүхэр Хасановагай брига- да нооно угаадаг түхээрлэгы ашаг эхэтэйгээр хүдэлжэ, нөгчө час соо 490 килограмм нооно угаахын орон- до 549 килограмм угаадаг болоо. Тинхэдэ арьбалалта алмалтын түлөө тэмсэжэ, хахад жэлэй хугасаа- да 5,5 тонно соло, 3,5 тонно мыла алмахан байна. Табан жэлэй түсэмбэ болзорхоон 5—6 нарар уридшалан дүүргэхэ уялга абана түрүүшүүл ажалай эмхидхэл найжаруулаха, ажла- лай саргы зүбөөр хэрэгсэлэ, түхээр- лэгэ, машинануудай бүтээсэ дээш- лүүлхэ гэжэ оролдон.

Фабрикин цех, участка, бри- гада, халаан бүхэн арга боломжөө элрүүлжэ, табан жэлэй даабриана уридшалан дүүргэхэ уялга абата. Түдэнэй душа социалис мурсысоо үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Хүдэлмэришэд эдэхи үүсхэл дээшлүүлхэ, үйлдэбин арга боломжонууды элрүүлэн хэрэгсэлэ тэмсэл социалис мурсысоонэй гол удха шанар болонхой.

Шэнэ табан жэлэй үдэр үйлдэб- ри шууд хүгжөөхэ, научно-техниче- скэ дөбжөлтэ туйлаха, коллективэй социалис хүгжэлтэ харалсана тур- сий зохогдөө. Фабрикада хүдэлгэгдэ- жэ байгаа түхээрлэгэ, машинанууды шинэ бүтээсэ эхэтэй түхээрлэгэ, машинаар налсгахэ, үйлдэбинэ оньхожоруулаха, тингээ ажалай бүтэ- сэмбэ гөртийгөөр дээшлүүлхэ гэжэ тэрэ түсэмбэ харалсагдана.

Нооно татажа нүбиха ажал, мэ- шээг соо ялталсана нооно складта абалсаха, мун бусад зарим ажал оньхожоруулагдаха юм. Нооной сор- тлон илгэха ажал педондо жалнөө оньхожоруулагдажа, конвейернэ лини тохдогдөө. Гэрэнэй ашаар нооно сор- тлогшодой ажал оньхожоруулагда- хан, үйлдэбин нэгэ халаанда яоуулагдадаг болоно юм. Энэнь олонхи эхэнэр хүдэлмэришэдтэй цех- тэ эхэ аша тунатэй байба. Мун ажалай бүтээсэ дээшлэб, ноонон найл шаартайгаар илгэдэн сорт- логдог боллоо.

Фабрикин дирекци, партина,

профсоюзай органисци бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллаха өрхэ байдал хү- дэлмэришэдтэ олгохо, тэдэнэй эрилтэ хангалта хэрэгтэ эхэ ан- харал хандуула. Фабрикин научно- техническэ дөбжэлтын, коллективэй социалис хүгжэлтын түсэб туйлаха- даа, энэ асуудал харалаа абата. Ие- хүүд соохи агаар сөбөрлэхэ түхээр- рлэгнүүд нэгдэгдэжэ эхилээ. Нооно сөбөрлэн угаадаг цехэй хана тусгай плиткээр хушагдаха юм. Зарим це- хүүд соохи агаарай ходо сөбөр бай- хын тула тусхай түхээрлэгэ, үлгэр- дэмэл потолок хөгдэхэ болоо.

Хүдэлмэришэдэй мөргөжөл шала- бари дээшлүүлхэ олон хэмжээ яоуула харалагдана байна. Тухай шөлгөлтэй, мун үйлдэбинэй техническэ мөргөжөл дээшлүүлхэ зорилготой олон кружогууд энэ на- маргаа хүдэлжэ захалхэн. Түрүү дүй дүршлэ шулаха хургуули эм- хидхэгдэха. Бригадина аргаар, мун дүй дүршлэлтэй хүдэлмэришэдтэ даа- лгагдажа, 400 гаран хүн шэнэ мөргө- жэлдэ хургагдаха харалагдана. Курс болон түрүү дүй дүршлэлтэй хургуулиа 1194 хүн хуралсаха болоо. Олон хүдэлмэришэдэй бага хургуулигай. Тингээ бүхэ хүдэл- мэришэдэ 1975 он болотор найман жэлэй хургуулигай, саанань 10 классай бэлдхэлтэй болгохо зорилго табигдаба.

Шэнэ табан жэлэй туршада хэзэ ажаллаа харалсана түсэб-уялга абата- даа, урдаа эхэ харуулсантай зор- илго табяабди. Ганса түсэбөөр хар- раалагдахан даабри дүүргэхэ бэшэ, үйлдэбэрэ хүгжөөхэ, научно-техниче- скэ дөбжөлтэ туйлаха, хүдэлмэри- шэдэй мөргөжөл шалабери дээшлүүл- хэ талаар эхэ эрилтэ табигдаба. Хү- дэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ, продукци үйлдэбэрлэгэ эхэдхэжэ бүхэ арга боломж хэрэгсэл хаа, энэ зорилгомтай дүүр- гэгдэхэ.

Жэлэй үнгрэнн харануудай үрэ дүн найл эгилэл найлбары түр- рүүлнэ. Нооно сөбөрлэн угааха 7 нарын түсэб болзорхоо 15 хонгоор уридшалан дүүргэдэгэ. Түсэмбэ гадуур 600 тонно ноонон угаагдаа. Энэ хугасаада ажалай бүтээсэ 11 процентээр дээшлэн байна.

Л. НАЗАРЕНКО, Улаан-Удын нооно угаадаг фабрикин ажалай болон салин хүдэлмэришэдэй начальник.

ЛВРЗ-гэй дизельнэ цехэй токарь Василий Бардонов оорынгөө мөргөжөлөө найнаар дээшлүүлжэ байна. Тэрэ мүнөө табан станогто ажаллажа шалаха болоо. Даабриана үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунист ажалай ударник В. Бардонов.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

боложо, социалис мурсысоонэй гурим олодго ойглуулагдахан бай- ха юм.

Гэгшөө колхоздо социалис мурсысоон нулаар эмхидхэгдэнхэй, агитаторнууд ажалладай үмөлн хөөрөлдө, лекци уншанагай, агитбригаданууд хүдөөгөөр яба- жа, концерт-наада табианагай гэжэ бюро онсолон заахан байна.

Парти райкомой бюро ауб- шан хэлсэгдэн асуудлануудаар зохихо шийдэхбэри абана байна.

Ю. ВАСИЛЬЕВ.

ГҮРЭНДЭ БАЙН ШАНАРТАЙ ОРООЮ ТУШААХА

Хүдөө ажыхын үйлдэбэр хүгжөөхэ талаар тодорхой зорилго- нууд партин XXIV съездын Ди- рективанууд дотор харалагда- хай. Орооно тарья абалгыг эхэ болгохо, хүдөө ажыхын ургамал- нуудай ургаа дээшлүүлхэ гэ- шэнэй зайлшагуй шулаа гэжэ съез- дын материал дотор хэлсэгдэнэ.

Республикмынай ажаллалт съез- дын харалсан түүхтэ шийдхэбэ- ринүүдэ дүүргэлтэ болгон, хү- дөө ажыхын ургамалуудай урга- са дээшлүүлхэ талаар бага баша ажал хэнэ. Колхоз, совхозуудай плинүүд дээрэ орооно тарьян эдэснэжэ байба.

Манай колхоз, совхозууд хилэ- мэнэй зүйлнүүдэй Бурадагуй управленин орооно тарья тушаан абадаг пунктнуудта урданг батал- ладан хэлсэгнэй ёшоор 81,8 мянган товно орооно тушааха ёshotой юм. Гадна 16,4 мянган тонно орооно тарья гурэндэ түсэб- бөө гадуур тушааха байна. Тэрэ- шэлэн колхоз, совхозуудай зүг- бөө гурэндэ 6,1 мянган тонно үрэнэй ороонон тушаагдахаар харалагдана.

Парти, правительство колхоз, совхозуудай экономичкой байга- руулаха зорилгоор нүүлэй жэл- нүүдтэ орооно тарья түсэмбэ га- дуур тушаан абаха сэн дээшлүүл- дэгэ. Тингээ колхоз, совхозууд

гурэндэ түсэмбэе гадуур орооно тушаанайнгаа түлөө 50 про- центээр үлүү эхэ сэн абадаг бо- лоо.

Орооно тарья тушаан абадаг пунктнууд, мелькомбинат, хилэ- мэнэй зүйлнүүдэй Бурадагуй управленин баазанууд шэнэ урга- сын орооно тушаан абыхын тула бэлдхэлэй эхэ ажал хэмэ байба. Мелькомбинатай дэргэдэ шэнэ элеватор баригдажа тушаагдахан. Тэндэ 24,5 мянган тонно ороонон тушаагдаха юм.

Республикын газар дээрэ бин байхан орооно тушаан абадаг пунктнууд шэнэ ургасын орооно тушаан абахаар бэлн болгожэ байна.

Колхоз, совхозууд шэнэ урга- сын тарья гурэндэ тушаалаа, шарын тарьяа харалаа эхэ эргэ- лэдэг байба. Хэрбэе орооно тарьян найл шаартайгаар тушаагдаа хаа, хилэ- мэнэй шанаар дээшлэхэ боло- но. Тарья тушаалтын жогдорн эхилхэдэ, найнаар сөбөрлэгдэн. хатаагдахан ороонон тушаалтын пунктнуудта асаргдаха ёшотэй. Тинхэдэ эхээр шийгтэжэ, хала- хан тү, али элдэ халдааритай үбшгэдэ дайрагдахан ороонон ту- шаагдаха ёshotой.

Хэрбэе ажыхнууд шийг эхэ- нэй, хүсэд сөбөрлэгдэгүй орооно гурэндэ тушаага хаа, нилдэ эхэ хэмжээнэй гарза хохидлодо орохо

байна. Жэжээн, үнгэрэгшэ жэл республикын ажыхнууд шийг- тэй, хүсэд сөбөрлэгдэгүй, шанаар муутай орооно тушаанайнгаа түлөө 200-гаад мянган түхэрн- гүй гарза хохидлодо ороон байха юм.

Орооно тушааха хүдэлмэри бо- гон болзор соо үнгэрэгдэхэ боло- но. Тингээ тушаагдахан ороо- но гутангайгээр, найнаар хада- галын тула орооно сөбөрлэдэг машинанууд, орооно хатаадаг су- шилканууд хүсэд хэрэгсэгдэхэ эрэгтэй.

Олохон ажыхнуудай хүтэлбэ- рилгшэд, мөргөжэлтэ хургаага- нан орооно тарьяага хүсэд най- наар сөбөрлэжэ хатаангайгээр, гурэндэ түрөөгөө тушаахы орло- додог байба. Тингээрхүү баримта- нууд үнгэрэгшэ жэлэй туршада Сэлэнгын, Хорин, Мухар-Шэбэ- рэй, Улаан-Удын аймагууда элр- үрүүлэгдэн юм. Хорин аймагай «Георгинский» совхоз үнгэрэгшэ намар шанаар муутай орооно тушааха, 7 мянган түхэргэий гарзда орохоно гадна, тушаан ороонононгоо 10 процентые да- руулаа.

Сэлэнгын аймагай XX партсъез- дын нэрэмжэтэ колхоз, Мухар- Шэбэрай аймагай «Искра», Лени- нэй нэрэмжэтэ колхозууд, Улаан- Удын аймагай «Дружба» колхоз эхэ шийгтэй, сөбөрлэгдэгүй ороо-

но тушаанайнгаа түлөө эхэ гарза хохидлодо ороно. Нимэрхүү баримтанууд лохо болоо хаа олон.

Олон тоото ажыхн шийгтэй, сөбөрлэгдэгүй ной эхээр ороон дээрнэй тушаан абадаг пунктнууд ургасын бүхы тарьяа эхэ хатаажа үрлэдэггүй байха мэнэе орооно тушаан пунктнууд тарьяанайнгаа бүхенинь халаага гута- на. Жэжээн, 1970 ондо Шэбэрай, Хорин, Хамтгай Хараанхай орооно тушаан пунктнууд шийгтэй орооно абаханайнгаа түлөө сүүдхын турша соо оло- ладан юм. Тэрэнэй шанаар ороонононэй шанар нан байгаа.

Колхоз, совхозуудай элрэгшэд, агрономууд орооно гурэндэ тушааха ёшотэй мүүдэй найнаар шулаха, шанартай орооно гурэн шашаа зорилгоор эхэ хэлхэ ёshotой. Гурэндэ байшанартай орооно тушаабад, нүүд эхэ мүнэгэ зөөри элнэ- лөө.

К. КРЫЛОВ, орооно тарья тушаан гурэнэй шийгтэй начальник.

ХЭМЖЭЭН АБТАБА

Партин Загарайн райкомой бю- ро боложо, Онохойн совхоздо адууна малай тэжээл бэлдэхлгын ябаса тухай, энэ халуун хайн үсдэ XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо политическэ хүдэлмэрин ямаргаар табигдахан тухай асуу- далнууды зүбшэн хэлсэба.

Онохойн совхозой ажаллалт нитын малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэгүй, арга болом- жөө гүйсэд хэрэгсэлэ шадана- гүй. Үбшээдэй ажал хүдэлмэри хангалтагуй муугаар эмхидхэгдэ- дэгэ, витаминтай гурил бэлдэхэ агрегадууд ашагладанай гэжэ бюро тэмдэглэ.

XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо үбшэ хуралдаа эртэн- нээ анхарал хандуулагдажа, 12 звено байгуулагдаа лэн. Колхозой бүхы техникэ зангагдажа, эвэдтэ даалгадажа үгтөнэн байгаа. Үбшэ хуралгын урда тэжээн үйлдэбэ- рин суглаан отделинүүдтэ

болго, социалис мурсысоонэй гурим олодго ойглуулагдахан бай- ха юм.

Гэгшөө колхоздо социалис мурсысоон нулаар эмхидхэгдэнхэй, агитаторнууд ажалладай үмөлн хөөрөлдө, лекци уншанагай, агитбригаданууд хүдөөгөөр яба- жа, концерт-наада табианагай гэжэ бюро онсолон заахан байна.

Парти райкомой бюро ауб- шан хэлсэгдэн асуудлануудаар зохихо шийдэхбэри абана байна.

Ю. ВАСИЛЬЕВ.

НАЙДАМТАЙ БААЗА БАЙГУУЛАГДАА

Колхозой түрүүлэгшын тэмдэглэл

Түгнэ голын зүбшэн Дээдэ-Нутайнаа Хохурууриг булаг хүрэгтэ утаашаа 80 гаран, хүдэлмэришөө 50-гад модоной оршом соо колхозойнай табан эхэ бригаданууд Дээдэ-Нутай, Казинска, Талтай, Харагаатаа... Ушунуу-Узүүр гегдэн нуурин тосхонуудта түб- хилнэхэй юм. Эрдэнэ энэ газар дээрэ 12 колхоз - хэмтада 2653 гектарта тарья ургуулагда. 1336 тологй бодо мал, 1408 хонь ямаа харуулагда байла. Жэйшын дула эргэгэ оло доход 51600 түхэргинөө дээш гардаггүй бай- гаа.

Мүнөө манай «Знамя Ленина» колхоз олон байбаритай томохой ажыхнуудай нэгэн гэжэ респу- блиска соогоо тоологдодог болонхой. Дээдэ дунда эргэгэ 1 миллион 700 мянган түхэргий доход оруудагдэй. Гол байлгын хонис ажал юм. Ажыхн тоосоондо оруу- лагдахан 44 бригадада 40 мянган хонин харуулагдада. Неодоё энэ хайбаринаа 864,100 түхэргэ колхозойнай каседа оруулагда- даа. Энэнь ажыхын жэл соо оло- нон оло доходой 50 процентнэ

лолон — 62,1 процентээр дээ- шлэдэ.

Колхозой экономикын жэл бүри ургадаха, гөшүүдмэйнай буудал байдал улам байбарна, салин хүдэлмэри дээшлэ, культурино- ажыхнуудай болон үйлдэбин бариаланууды олоор бодхоохо ар- га боломж олгодог. Нүүлэй ар- бан жэлэй туршада колхоздомнай нөгч дунда, найман жэлэй, эхин шатш гурбан хургуулин байшанууд, медицинскэ табан пункт, бригада бүхэдэ 150—200 хүнэй нуритай клуб, хоёр квартиратай башанарай нууа олон гэр, баргалтана, Помоог-Тологон полевоы стануудта интукатурлагдана, ради- но, телевизортэй механизатор- нуудай хамтын байранууд, кол- хозой түб Ушунуу-Узүүртэ АТС, радионууд, нөөсэлтын касеатай халхэс холбооной отделин, хүүгдэй саад-ясли болон бусад барил- ганууд шэнээр баригдажа, ашаг- лалдаг үгтөө. Культурино-ажыхнууд- дай эдэ барилганууда колхоз бөхүдөө 1 миллион 864 мянган түхэргэ гаргашалаа.

Материально-техническэ найч баазгайгөөр ажых бүхэн оорын- гөө экномикын хүсэдөөр хүгжөө- жэ шадахай гэжэ булганда мэдэ- дэгэ. Тингээ колхозойнай үлдэ- берин барилганууды олоор бод- хоохо хэрэгтэ гол анхаралаа хан- дуулахан байха юм. Энэ үе соо бү- хэдэ ажыхымнай хонидой 16, үхэрэй — 3, тугалай — 4 бай- ра, 2 МТМ, 25 автомашинын гар- жа болон бусад барилганууд ашаг- лалдаг үгтөө.

Ушунуу-Узүүр тосхонин горо- дой тухалтэй болгохо генеральна түсэб баталагдаа, мүнөө бээлүүл- дэгжэ байхэй. Эндо тус тугтаа 24 квартиратай гурбан дабар гэрнүүд, колхозой правлени, хур- гуули, почта, АТС, тамаралгын бассейнтэй спортивна база, 150 хүгдэй баттах комбинат, худалда наймаанай центр гэжэ мэдэ- тэ барилганууд шэнээр баригдаха Тосхойн дунда хургуули 5 гек- тар таймай эвэлхэ юм. Хэрбэе мүнөө Ушунуу-Узүүртэ 190 үрхтэй- йл ажагуудаг хаа, табан жэлэй үнгэрэгэ байчата, энэ тоо хоёр дахин дээшлэхэ юм. Энэнда 1

УКАЗ

Өвчүүр хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдые СССР-эй орден болон медальнуудаар шагнаха тухай

- Сөөг арадай эдүүр хамгаалха, фельдшерскэ пунктые дааша. Ностылева Нина Григорьевна... Малева Мария Федоровна...

МОСКВА. Мытищин- сиз комбинатай коллективэй дунда «инженер бұхэн шэнжэлгүшэ байха ёһотой» гэһэн үүсхэл гараһан байгаа. Энэһи Ленинград, Киев, Новосибирск... гэгшд лаборатори соо шэнжэлгэ хэмэ байна.

Хүдөөгэй хургуули юһэдэхн табан жэлдэ

Шэнэ табан жэлэй туршада Совет ороной залуу хүн бүхэни дунда эрдэмтэй болгохо зорилго КПСС-эй XXIV съезд табина. Гөрөдүүдта энэ шухала зорилгыг...

ажалай гол асуудалнуудые үзэхэ ёһотой юм. Хургуулинуудта теоретическэ хуралсалдай тухай кабинетүүд эмхидхэгдэнэ, үхибүүдэ трактор ба машина жоолоодулжа хургаа багшанар-инструкторнууд бадалгагдэнэ.

Салай техникческэ хэрэгсэлүүд — кинофильм, диапозитив, магнито- запись, телевидени улам үргөнөөр хэрэглэгдэдэг болоо. Гэхэтэй хамта, хүдөөгэй хургуулинуудта биологичн хэшэлгүүд гүнагыг хайнаар үнэгэрэгдэдэг байха зэргэтэй.

Хургуули хадаа тосхоной үзэл сурталдай, ажалайдалдай үндэрэ хургуули табидаг газар гэжэ мэдэжэ болонхой. Хургуули, хургайдай түрэхлэдэй гэр байрада, бүхэ тоосондо багша хадаа хайн хайһан мүонэй эхи табидаг хүн гэһэн.

Энэ асуудалда харюуаһын тула КПСС-эй XXIV съездин материалнуудта хандаха зэргэтэй «биз» гэжэ Константин Григорьевич хэлбэ. Мүнөө үеин залуу хүн бүхэн эрдэмтэй, алиһе талаараа культуран, эрхэтэн нэрэе дээрэ үргэн абаха шадаха, ямаршэ ажал хэжэ шададаг байха зэргэтэй. Эдэ бүгэдээ залуушууд хургуулида хураха болоно!

Залуу мэрэгжэлтэдэе аяараар угтанһанаа тосхон багша хоёрой сашманх холбоон ехэнхидэ дундаддаг байна. КПСС-эй XXIV съездин шийдхэригүүдэй ёһоор, хүдөөгэй, мүн городойшэ хургуулинуудай багшанарай салин хүлгэн 1972 оной сентябрийн 1-нээ актижэ дунда зэргээр 20 процент нэмэхэ юм.

Энэ талаар юһэдэхн табан жэлэй туршада ехэ мумэн хэгдэхэ зэргэтэй. Дүрбэ миллион үхибүүдэй хургуули шэнэ хургуулинууд баригдаха. 2.4 миллион үхибүүдэй хургуули хургуулинуудай байһангууд гүрэнэй мүнгэ зөөрөөр баригдаха юм. Тинхэдэ 2 миллион үхибүүдэй багтаха хургуули байһангууд хүдөө нотагуудта бодохогдохо байна.

Манай обществн улам саашаа даа хүгжэхэ тумэ хүдөө нотагуудта алиһе талаараа эрдэмтэй хүндэ хэрэгтэй болохо байна. Тинимэ хүнүүдэй болдхэ зорилгыг нэн түрүүлэн хүдөөгэй хургуулинууд шийдхэхэ болохо.

- Маслова Мария Михайловна — фельдшерскэ пункттай туберкулез эмхалгын санаторийн врач. Башкирова Евгения Константиновна — республиканска диспансер-скэ врач. Гуреева Вера Ямбаловна — амьжархай аймагай Хурмахаанай үдэрхүлэ эмхалгын санаторийн врач.

СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ. СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

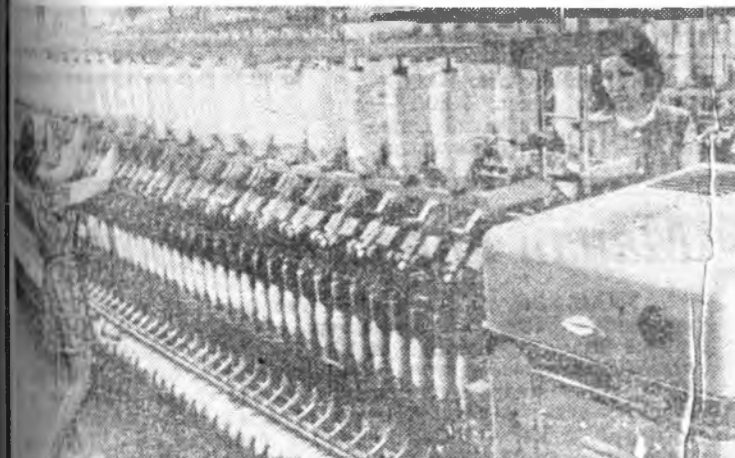
Москва, Кремль. 1971 оной июлинь 20.

Тание ямараар ханганаб? Эһий элдэн хайхан хаһа саргуури хүндэ сэдхэхэдэ аятай мэддэг тунгагүй түрэгдэхэ юм. Шалта жэргэмэлдэй хонгөөһөөр жижүүр, хумш шүүбүүдэй доирдоһон дуудажэ, мадарвалдай үлэ дайрана. Эгээл нимэ үеэ хун бүхэн амарха дуратай байдаг. Утын жэл соо амжалта-тайлар хүдэлжэ гараһан ажалшадай өлөнхөн нотагаһаа аршаһы амардаг юм.

АЖАЛШАДАЙ АМАРАЛТА АНХАРАГДАНАГУЙ

баригдаагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэггүй. Бөшүүрэй совхоздо үзсөхөд арюун байгааһидтай ой соо нотаг зоной анханһаа хойшо амардаг хоёр аршаан булаг бин юм. Нэгэнинь Улаан-Хадаа, нүгөөдэнь Нарин-Заганда. Эрдэмтэ эржэ, үнэһэй химическэ ямар бүридэлтэй байһан тухай туршалга хэһэн байна. Теэд энэ асуудалаар цухар Кауроватай хөөрдэхэдэ, хоёр жал болоо, ямаршэ мэдээсэл эрэггүй гэжэ хэлэнэ. Ажалшадай депутатуудай Советэй гүйсэдкомой дэһэнэй мэдээсэжэ, хуралта хэргүй, ханаага зобоогүй хааны, ондоо хэн хэхэ болонб! Имэе ушар байдал тухай хайса мэдэжэ байыһе, хургаа хургаараа сохонгүй байдагынь гайхалтай.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДАТА

ТАСС-ай фотохроноко.

Германиин Демократическа Республика ГДР болон СССР-эй хоорондох хани харилсаан бэхжижэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Венусберг городой текстильнэ предприятида Советскэ Союзтай бүтээһэн шэнэ машина ашаглагдана.

ВЕНГРИ. Советскэ Союзтай туһаламжатайгаар энэхэй алюминиезэ промышленность хүгжэжэ байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сексхфехервар городто бодогдоһон нэгэ комбинат.

ТАСС-ай фотохроноко.

ОРОНОЙМНАЙ ОВОЩОЙ ЦЕХ

СССР-тэ овощ, саад тарилгыг хүгжөөхэ хараа түсэбүүд

СССР-эй хүдөө ажары наймадахи табан жэлэйнгөө түсөбье амжалта-тайгаар дүүргэе. Ороһото ургамалнуудай, хлопчатнигай ургаса нилээт дэшилһөн байна. Малһаа абадаг ашаг шэмэ мүн лэ дэшээлээ.

Энэ жэлдэ хартааба: абагша нилээт дэшилүүлэгдэхэ. 1971 онд хартааба тарилгада табан шэнэ сорт хэрэглэгдэе. Найн сортнууды хэрэглэһэнэй ашаар оройной полинуудта абадаг хартаабын ургаса 25—30 процентээр дэшилүүлжэ болохо юм гэжэ мэрэгжэлтэдэ тоолоһон байна.

Хургааба, овоц, үржэмэс, виноград гэхэ мэтэ үйлдөбөрилгын мүонөһэй хэмжээн, тэрэнэй ургасуһа мүн зоной эрилтэ үшөөл хүсэд ханганагүй гэжэ хүүлэй үедэ толилодоһон парти, правительствн документүүд дотор хэлэгдэнэ.

Манай гүрэн хүдөө нотагуудта угаа ехэ мүнгэ зөөри гаргаһана. Энэ табан жэлэй туршада 82,2 миллиард түхэринг мүнгэ зөөри капитална барилгануудта номологдэ. Энэһи үнэгэргшэ табан жэлэйхэдэ орходоо 1,7 дахин ехэ болоно.

Шухала халбаринуудан нэгэн болохо өдөр тарилгыһе научно-техническэ хүгжэлтн туйлалта хэрэглэхэ байна. Үнэгэргшэ табан жэлэй үлүүшн жэлүүдэ энэ талаар зарим тэдэ амжалта туйлагдаа.

Экономико болон эмхидхэл

СССР-тэ 1 миллион шахуу гектар газар дээрэ овоц таригдана. Тэдэр-нэй ехэнхи хубинь хээрэ талада таархад.

АЖАЛШАДЫЕ БЯАСУУЛНА

Хорин аймагай түбэй соёлной байшанада 8 хүнөө бүридэһэн агитбригада эмхидхэгдээд, аяншалгынгаа маршрут батала. Август харын 20 болотор агитбригадархин аймаһаагша бүхэ амхануудта абаха хүсэлтэй.

Анагай совхозной Шулуун-Убэр гэжэ газарта Г. М. Лукин-ной, Г. Д. Базармановой зөөнонууд үбнэ хуряана.

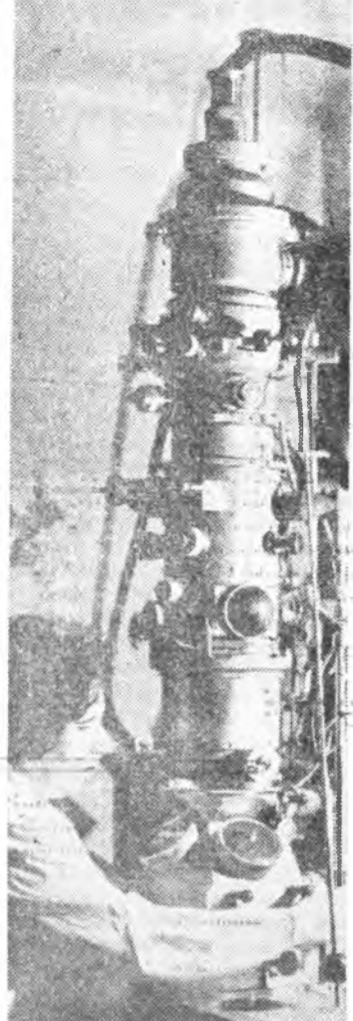
Шухала халбаринуудан нэгэн болохо өдөр тарилгыһе научно-техническэ хүгжэлтн туйлалта хэрэглэхэ байна. Үнэгэргшэ табан жэлэй үлүүшн жэлүүдэ энэ талаар зарим тэдэ амжалта туйлагдаа.

Баяры хүргэнэ

Улаан-Үдэ хотын ажалшад үдэр хоногой үнэгэрхэ бүри хайн, шөнэ байрада нүүжэ, байдалта түбхнүүдтэ болоһонийн мэдээдэ. Энээрэй дундаһаа Улаан-Үдэн Октябрска районий Кард Марксн нэрэмжэтэ гудамжада олон сонхотой гэрнүүд жарьилдэн бодон.

Ц. ХАМАЕВ. «БҮРЯД ҮНЭН» 1971 оной августын 5. 3-дахи хуудалан

ЗҮҮН ХОЙТО ЗҮГЭЙ АКАДЕМГОРОДОК

МАГАДАН. СССР-ийг Наукануудай академин Алас-Дурнын научна центрэй Зүүн Хойто зүгэй комплексно научно-шэнжэлэлгын институт II жэлэй саада тээ оройдоол хэдхэн лабораторитой байхан юм. Мүнөө тэндэ томохон научно-шэнжэлэлгын эмхи бин болгогдож, шэнэ түхээрэлэг, прибор болон аппаратуу рануудаар хангагданхай.

Тэрэнэй лабораториуудта элдэб янзын шухала зүйлнүүдэ шэнжэлдэг байна. Номгон океанай баруун хойто зүгэй геологическа байдал, энэ хизаарай ашагта малтамалнуудай

хэбтэшэ болон бусад зүйлнүүд энэ институтта шэнжэлэгдэнэ.

Биологи, археологи, космофизика, геохимин лаборатори болон таһагууд энэ институтта бин юм.

Зурагууд дээр: геологин лабораторин ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ З. В. Орлова шэнжэлгын хүдэлмэри хэжэ байна. Зүүн Хойто зүгэй комплексно научно-шэнжэлэгын институтай шэнэ байшангууд.

TACC-ай фотохронико.

Дондок УЛЗЫТУЕВ

Монголой Арaday
Республикын 50 жэлэй
ойдо зорюулнаб

МОНГОЛ

«Хүхэ мүнхэ тангэрин хүсэн дор»
Хурьхотэ дэлхэе
ээлэхэм гээд,
Хүн түрэлтэнэй
хулһа шунап дээр
Хүхэ монголы
бодхоом гээд,
Ханин ябанан
тэргынэгэ булуе
Хатуу шулуунда
хамхалхаб гэжэ,
Хамаг олонойгоо
халадаана үлүүе
Харин дайдада
хаяхаб гэжэ,
Газар дэлхэйн
сэхэйн хубида
Гашуудал зоболон
тарибаб гэжэ,
Ганса бээс
мүнхэлхын тулада
Галабай хараал,
шэнгээб гэжэ,
Хан Чэнгэс
хара бодолдоо
Хаанааа тинхэдэ
хашуулха бэлэй.
Жөнхэн түрэн
жэбтэ сэдхэлдэе
Жэрхэн лажа
жэгшэхэ бэлэй.
Самган тэрэ
сгэза зарлыгын
Сэй халхида
хилдэн тосилоо.
Түшээн тэрэ
түрэ засагын
Түүхын забарга
айбалда болоо.
Бүүлдшын зунайн
хүртэ дулон соо
Бүүдэр сольснэй
нүжэрөөн, нүжэрөөн,
Бүүдэр болон
зарлыгын носон,
Бүүдэр ташаа
баруунай барон.
Бүгэдэн мүргээн
Богдо хүрэн
Бүдлшын үргэжэ,
Бүдлшын дуудал,
Бүдлшын залыран
сөгыншэн үлээн,
Бүдлшын барья
лэн шара феодал.
Оодон шаранууд
оодорон эрээ,
Оргодол болон
атаман аналдаа.
Эдншэ олоон
хирээдэл элээ
Эзэрхэг түрмхэй
элдэбин гоминдан.
Хатан Баатар
Магсаржабай
Халуун зүрхэн
тинхэдэ дугшаба.
«Харин хархис
этэгээд, шамай! —
Хатуу гарын
хөлмэдээ дугшаба.
Арадай Жанжан
тэрэ уяда
Ородой нинсалд
Москва хотодо
Багша Ленинээ»

баралхан золгожо,
Бата хүхээсөө
баталан залгажа,
Октябрин ехэ
хубисхалай ошые
Омог сээжнэгээ
оюнда хадууба.
Орос арадай
тэмээлэй ашые
Олон түмэндөө
ойгуулан дуулгаба.

Нэлэнхы үргэн
Монголой талар
Нэрвэн бадаржа
нитын дүлэн
Дайсадай хүл дор
сорохбод галаар
Дабхин бодоо лэн
арад түмэн.

Уралгүй буулан
уршагта «айлшада»
Ургажа, хойшоно
намнан түрижэ,
Тонхохо эрхэн
тодорто дайсадаа
Тоншон сохин,
тоборгор болгожо,
Хорин нэгэнэй
тахья жэлдэ
Холынгоо зам дээр
Монгол гараба.

Уласын засаг
мандажа тэндэ
Улаан тугуудаар
намилзулба.
«Шэбээ Хяагтын»
шэнтэй аялга
Эгээ тинхэдэ
элдэ түрөө.

Шэнэ Монголой
шэмэг соёбо
Шэрүүн тэмээлэй
хүшөө болоо.

Хубисхалай улаан
дүлэн соогуур
Хушун байдал
хуухаран хүнжэжэ,
Хурдалан эрхэн
эрээдүй рүү
Хурса бодлоор
мүнөө зоржо.

Хан Чэнгэсэй
зарлгаар бэшэ,
Хадгаран халаан
Заншалаар бэшэ —
Хамаг олоной
харгы заабан
Карл Маркс,
Ленинэй замаар,
Хубин нанал
нэгдэн оройлон
Хубисхалта
намай заабарлар,
Хуули засагаа
арагдах найдаһан
Хуралта түрэн
сэсэн даабарлар

Бүгэдэ найрамдаха
Монгол арад
Бүри эрхээс
олон жарганхай.
Хүрэнгэтэнэй жамые
хүөөд, алагда
Хүнүүнэй замда
гаран жагсагхай.

Уһан үшөө нэмэһээр

Августын 3—4-нэй хүни Сэлэнгэ мүнэнэй уһан улам нэмэхэн гэжэ үсэгдээрэйгоо номерто дуулгалан байгаабди. Үнгэрэн үе соо Сэлэнгэ мүнэнэй уһан 70 сантиметрээр нэмжэ, Улаан-Үдэ шадарай набтар газаруудые нуур соором болоторь уһаар дүүргэн байна. Тинхэдэ августын 4-нэй үдэр Сэлэнгэ мүнэнэй уһан улам нэмжэ байгаа. Үсэгдээр, мүн үнгэрэн хүни Сэлэнгэ мүнэнэй уһан 40—50 сантиметр хүртээр хөөрөөр хүлээдэнэ.

Улаан-Үдэ шадар хуржа эрхэн Сэлэнгэ мүнэнэй уһан саашаа Кабанскын аймагтай набтар газарай нуга, сибалан дээгүүр таржа болохо. Юуб гэхэдэ, Сэлэнгэ мүнэнэй, Хэсго голы эхээр орон боорогой уһан эржэ үргэлжээр.

Нүүдэй мэдэнэй ёһоор Башүүрай аймагтай набтар газартай ажа-хуунуудай нуга сибалан урей уһанда абтажа эхилбэ. Тинхэдэ Удэ голы уһан эхндэ нуужа эхилээшэ наа, адатга Сэлэнгэ мүнэнэй эхэ уһанда шаагдажа, тэрэ тойронхи айлуудта аюул төхөөлдүүлжа магад. Мүн Хяагтын адагһан абтан мэдэснэй ёһоор, эндэ уһан бага зэргэ нуужа эхилбэ.

Н. АФОНИНА,
Улаан-Үдын гидротобсерваторин директор.

ХИЛЫН СААНАНАА радио телефрон телеграф

СССР-тэй ХАНИ БАРИСААТАЙ БАЙХА ГЭЭШЭ УГАА ШУХАЛА ХЭРЭГ БОЛОНО

КАИР. (ТАСС). КИСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев түрүүтэй КИСС-эй делегациин ОАР-та аялшалай дүүрэнэй нүүдээр тунхагладаган хамтын комюнике тайлбарилжаада, «Аль-Гумхурия» газетэ нигэжэ онсолон тэмдэглэжэ. Энэ комюнике ахалаа шухала удаа шартайб гэхэдэ, арабуудай тэмээдэ эгээн та эхэ бэрхшээдэй төхөөлдөөд, Советскэ Союзтай араб аравуудай хани барисаа хүжөөн бөхижүүлжэ угаа шухала болоод байхан сагта тус комюникед гар табигдаа. Дэлхэйн империализмын, сионизмын довтолго-нууде сухаруулан сохилгодонь тэдэндэ Советскэ Союз туһалдаг байна бшуу.

Хани барисаан, харисаа холбоон тухай Советскэ Союзай ба ОАР-ай хоорондо договорой баталагданай нүүдээр совет-египет хани харисаануудта халдан орохо үргэн кампания Холбоото Штадууд залгуулээ гэжэ гээтэ тэмдэглэжэ. ОАР-та Советскэ партийна делегацин аялшала, Каирта тэрэнэй хээн хэлсэнүүд «империализм этэгээдүүдэй тус кампания эрхям харюу» болохо үгөө. Комюнике хадаа араб-совет хани

АЖАЛ БА КАПИТАЛ ХӨӨРОЙ ХООРОНДОХИ ТЭМСЭЛ

КАРАКАС. Венесуэлын түмэрэй руда абадаг гол район болохо «Гүмөр бөһлүүртэ» 30 мянган ажалшарай — забастовка үргэлжэлээр. «Оринок майнинг» гэжэ компанин худалмэришадэй өөрингөө эрхын түлөө хэжэ байхан үсэд шанга тэмээлэе дамжхын тулада энэ забастовка соносоходонон юм. «Түмэр бөһлүүрэй» металлургиуде дамжадэг бусад хабаринуудай ажалшарай аюултанууде тааралдуухын тулада профсоюзай нэгдэмэл штабай байгуулагдаһан тухай металлургицка промышленностини ажалшарай национальна федераци мэдээсэ.

НЬО-ПОРК. Худалмэришад-булад хайлуулагшарай нэгдэмэл профсоюзудай гэшүүд салын хүлээ дээрээдүүхлшнь американ булад хайлуулагшын компанинуудай эвдэе баджаа. Профсоюзудай забастовка хэхээр хараалжа байһанһаа түбэгшөөһөн эзэд баяшуул худалмэришадтэ булгата хэжэ, тэдэнтэй ажалай шэнэ хэлсэ баталһан байна.

АЛУУРШАНДА ТАЛАРХАЛГА

НЬО-ПОРК. (ТАСС). Урда Вьетнамай Сонгми тосхоной амарише гэм ээмэгүй хэдэн араад үбэдэ, эхэрнүүд болон үхибүүдэ алаһан лейтенант Уильям Колидае американ Фемида угаа энэрхгээр хандана. «Ньюсуик» журналай мэдэсэһэнэй ёһоор Колиде бүхы наһан соонь түрмэдэ хаахаар сэрэгэй трибуналай гарганан шийдхэбэри ойрын саг соо хүнгэхэдэжэ, 20—30 жэлээр хизаарлагдаха байна. Журналай бэшэлшнэй ёһоор иимэ шийдхэбэрин арминин командлагша генерал-лейтенант А. Конор гарганан байна. Энэ шийдхэбэри удахагүй соносоходонон юм. Тэрэнэй нүүдээр гомдолын үшөө хэдэн шатануудта хаража үзэгдэхэ, эгээн дээдэ шатань США-гай президент болоно. Журналай тэмдэглэнэй ёһоор гомдолын дам саашаа хаража үзэгдэхэ тумаа улам һуларуулагдаха болоно.

Сваран Сингх ингэжэ мэдүүлбэ

ДЕЛИ. (ТАСС) Индин Гадаадын хэрэгүүдэй министр Сваран Сингх парламентин арадай палатын заседани дээрэ августын 2-то үгэ хэлэхэдэ, Индитэй дай һүжэроотын тулада амарише шадтар хэрэгтэлгье буррушаажа байһанаа Пакистанай засагаархидта урилшалан һануулаа гэжэ ПТИ агентство мэдээсэ.

«Хэрбэе Пакистанай засагаархидтай дайн байлдаа һүжэроогөөд байгаа гэжэшэ наань, манай орогыг хамгаалха хүсэнүүдэ зохио харюу сохилоо үгэхэ» гэжэ Пакистан «Индитэй даялдуудай байна» гэжэ Пакистанай президент Яхья Ханай һаяхан хэһэн мэдүүлгэ тушаа парламентын зарим депутатуудай асуулануудта харюу сахалаа, Сваран Сингх мэдүүлһэн байна.

ФУТБОЛ

Өөрингөө зонин футболистнуудтай түрүү һуруин түлөө наадажа ябанан командануудай дунда элжээтэ—хорин нэгэдхи наадан үнгэрэгдэбэ. 4:1 тоотойгоор «Автобулисту», «Иртыш» командын футболистнууд өөһөдтө айлшаар эрхэн «Трактор», «Зауралец» команланууде шүүжэ. Тингээжэ эдгээр гурба-гурбан очко бэшүүлжэ, мурьсоной таблицада байдалаа улам һайжаруулба, урагшаанье дабшаба ха юм.

Байгша ондо эмхи гуримтай, һайнаар наадажа эхилһэн «Амурай» команда Владивостоготой футболистнууде 3:0 тоотойгоор шүүжэ, баһал урагшаа тэгүүдэ. Нүүдэй хэдэн нааданда шүүгдэ шүүгдээр дундуурига һурууда түргэдэһэн Шатын «СКА» команда «Сахалинай» футболистнууде 1:0 тоотойгоор шүүнэ-эйнгээ ашаар, аяар дүрбэн һуури урагшаа дабжажа, манай «Сэлэнгын» урда таршаба. «Сэлэнгэ», «Восток», «Держинец» Новосибирск, «Динамо» Южно-Сах., «Металлурги» Команданууд «Вулкан», «Металлурги» команданууд «Вулкан», «Металлурги» команданууд 2:1 тоотойгоор тэжсэһэнэй удаа тэрэл һуруинуудтаа үлэхэ баатай болоо.

Мурьсоной таблица толгойлажа сахалһан Томскын футболистнууд Новосибирскдэ эрээд, талмай эвдэе 0:1 гэгэн тоотойгоор шүүжэ, түрүүлжэ ябанар. «Арофлот» командын, мүн Семипалатинскын футбол-

«СЭЛЭНГЫЕ» АХИЖА ГАРАШОО

дистнууд уулзалгаа 2:1 тоотойгоор дабшан байна. Танай ахил шүүжэ, нэгэ, хоёр һуури урагшаа мурьсоной таблица толгойлодо

Команданууд	Наала	Шүүгдэ	Тэжсэ	Шүүгдэ	Бүтэе
1. «Төмс» Төмс	21	12	5	4	26—14+12
2. «Автобулисту» Красн.	21	12	3	6	39—21+18
3. СКА Хабаровск	20	10	7	3	20—11+9
4. «Иртыш» Омск	20	11	3	6	28—17+11
5. «Спартак» Семип.	21	10	6	5	28—19+9
6. «Амур» Благов.	21	9	8	4	22—12+10
7. СКА Шэтэ	21	9	4	8	22—16+6
8. «Старт» Ангарск	20	8	7	5	17—10+7
9. «Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	21	7	9	5	22—16+6
10. «Луч» Владивосток	21	7	9	5	20—17+3
11. «Восток» Усть-Кам.	21	7	8	6	18—12+6
12. «Арофлот» Эрхүү	21	8	3	10	17—27—10
13. «Держинец» Новосибирск	20	7	4	9	18—22+4
14. «Сахалин» Южно-Сах.	21	6	7	8	15—24-9
15. «Динамо» Барнаул	21	6	6	9	27—29-2
16. «Динамо» Целиноград	21	6	5	10	18—31—13
17. «Трактор» Павлодар	21	4	9	8	19—24-5
18. «Металлурги» Н. Куз.	21	3	8	10	14—31—17
19. «Зауралец» Курган	21	2	9	10	16—28—12
20. «Вулкан» И. Кам.	21	0	8	13	7—31—24

Үглөөдөр манай «Сэлэнгэ» ээлжэтэ наадаа өөрингөө стадион дээрэ үнгэрэхэн. Энэ үдэр манай футболистнуудта айшаар Владивостоготой «Луч» команда эрэхэ юм.

ЕВРОПОДОХИ АЮУЛГҮЙ ВАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

ПАРИЖ. (ТАСС). Аюулгүй байдала асуудлануудан нийтэ Европийн аргаашаа үргэлжээр зарлахаар болоо: Европийн аравуудай эрээдүй, бүхы дэлхэй дээрэйи энэ найрамдалай эрээдүй тухай эндэ хэлэгдэн гээд Фрайцин Компартин ЦК-гай гэшүүн Жак Дени «Юманите» газетын хуудаланууд дээрэ августын 3-да бэшлэһэн байна.

Социалист оронуудай үни хада Европдахин нийтэ Европийн зүблэн Европодохи аюулгүй байдал тухай хэлсээ туйлаха тодорхой арга боломжо мүн. Тэрэни тугрөөр зарим таарамжалтай эрхэ нүхээсэлүүдүү рэгшэ жэлдэ өй болоо, тусхай СССР-эй ба ФРГ-гай хоорондой, ПШН ба ФРГ-эй хоорондо диговһан баталагдаа гээд автор тэмдэглэ дураргүйгөөр хандадаг этэгээ кампанияе Ж. Дени эрид шүүн шэлээ.

Нийтэ Европийн зүблэн аргаашаа зарлахын тулоо худалгээ Франциин олонийтее нийтэ урлала.

СКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүнэй мэдүүлгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Суданай Комюнике партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Ивель Эд-Дин-Амер «Юманите» газетын корреспонденттэй хөөрөлдөхэдэ нигэжэ мэдүүлэ: «Демократическа хүсэнүүдэй фронт байгуулха худалмэри Суданай Комюнике партиин гол хараа шэгдэлшнь болоно. Илюмин 19-нэй ушаруудтай парти бабадалсаагүй».

Судандахи хашалта, хашалды буррушаһан бүхы дэлхэйн комюнике худалдэбэ, социалист оронуудай данай Комюнике партиин эрбэй Ивель Эд-Дин Амер баясхалан таарилгашаа шүүн шэлээ.

Судандахи хашалта, хэхээлтэнүүд

КАИР. (ТАСС). Арминий найман офицерэй хэрэгээр Суданай сэрэгэй трибунал шийдхэбэри гаргаа. МЕН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор тэдэни дүрбонинь хоёрхоо табан жэл хүртээр элдэб болзор соо турмэдэ хаагдахаар, офицерскэ гэнүүдээ халагдахаар шийдхэбэри Нүгөө дүрбонинь сэрэгэйгээр халагдажа, армидахи жэнхэн манаа гаргажаа. Генерал Нимейра шийдхэбэринууде баталһан байна.

Уршагта ушар тушаа шууян улам шангадэ

БОНН. (ТАСС). Мышьагтай үйлдэбэрин хорото үлгэлзүүдэе «Фрейнигте шивкерке» гэжэ химическэ фирмын газаршань гаргажа халадаг болоһонгоо уламжалан, ФРГ-дэ бури эхэ шууян гарана.

Хойто Рейн-Вестфали гэжэ газар нотагтай Кельнда пунктда хорото үлгэлзүүдэй халагданхай байһые августын 2-то криминальна полици элирүүлээ. Тимэ болохолоороо, Хойто Рейн-Вестфали ба Доодо Саксонии хорото үлгэлзүүд одоо. Зургаан һууриин газарай шорой шохой халадаг газарнуудта мышьаг хорон бин гэжэ багсаагдана.

Манай адрес, телефонууд

УЛАН-ҮДЭ, ул. Лениня, 35. Телефоны редактору — 5454, армянская — 54-93, зам редактору — 62-62, отв. секретаря — 50-52, зам. секретаря — 66-78, 63-86, постандагы агентагы — 56-23, промышленность в тресте — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры в шкөл — 60-21, писем и радиосвязи — 67-81, фюркавии 34-05, общественной связи — 56-62, машинно-бюра — 57-63, фотолаборатория — 33-61